

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek			Osztályozás
				Tároló 621.32
Szerző Cím <i>Köruti villamos lámpák.</i>	Hely			Hely
				Idő 1911
Forrás: <i>Budapesti hírlap</i>	Személy			Helyszám
				Bp. 1911 1/23 (Hely) (Idő) (Köt. v. füz.)

A köruti villamos lámpák.

Budapest, ápr. 22.

A nagy körut két oldalán hatalmas vasoszlopok hevernek néhány nap óta. Olyanok, mintha szálfák módjára most döntögették volna ki őket, pedig csak ezután fogják elültetni. Ezekre a piros árbocokra (egyébként a püspökbohoz, vagy a juhász-kampóhoz hasonlatosak) villamos gömböket fognak agatni; jelző lámpásait a haladásnak, mely a világosság számára rövidesen meghódítja a körutat. Azt jelentik ezek az oszlopok, hogy az a fényfolyam, melyet eddig az Andrassy-ut és a Rákóczi-ut palotásorai szorítottak a gátak közé, rövidesen áthágja medrét s a nyugati pályaudvartól a Boráros-térig elönti majd a várost.

A világosságnak ez a terjeszkedése — nem férhet hozzá kétség — csak külső kifejezése annak a folyamatnak, mely Budapesten egyre kijebb tolja a világvárosiasság határait s egyre szélesebb körökre viszi át az élénkség, a fény, az üzleti forgalom s az előkelőség jegyeit. Az erősebb világítás a gáz után a villámosság, úgy jár együtt ezzel a folyamattal, mintha csak lámpással mutatná számára az utat a külvárosi sötétségben s szinte utcáról-utára kalauzólná.

Valamikor, nem is olyan régen még, a Belvárosra szorított az világvárosnak ez az előkelősége, annak is csak néhány háztömbjére. Később a Váci- a Dorottya- és a Koronaherceg-utcára s az ezeket összekötő síkatorszerű mellékutákra. Aztán kiterjeszkedett egészen a Múzeum-körut, Károly-körut és részben a Váci-körut gyűrűjéig. Innen két hatalmas

nyíláson, az Andrassy- és a Rákóczi-uton át behatolt a város tömegébe, úgy metszette át, mint a vasuti vonal az őserdőt s most a körutal, mint egy óriás karral magához öleli s lassanként a legfelsőbb városrészek képére formálja azt a város-szeletet is, a mely a két körut közé esik.

Érdekes megfigyelni, hogy alakítja át ez a terjeszkedés lassankint, lépésről-lépésre, szinte házról-házra egész városrészek jellegét.

Még csak néhány évvel ezelőtt is a Rákóczi-uti kereskedések például külön típust jelentettek nemcsak a budapesti, de a vidéki vásárló közönség szemében is. Ezt a típust a portékák bizonyos vásári ordinársága, bazármódra kevert összevisszasága s a boltokban divó különleges árusító szellem jellemezte, melynek nem éppen a szoliditás és a szabott ár volt a legfelölőbb vonása. A kirakatok tarkabarka, porlepett és izléstelen panorámájukkal hü képét mutatták annak a különbségnek, mely a régi Kerepesi-utat az előkelő Kossuth Lajos-utcától elválasztotta. Ez a különbség az utóbbi időben kezdett rohamosan elmosódni. Az előkelő, finom és választékos üzletek nem értek meg a Belváros abroncsai között s előbb csak félve, egyenként, aztán egyre sürűbben átlépték a Károly-körut és a Múzeum-körut választó vonalát s ma már ennek a kitelepedésnek az előőrsei a nagy körutig, sőt azontul is eljutottak.

Maga a körut, beleértve az egész lipót-, teréz-, erzsébet-, józsef- és ferencvárosi vonalat, eleinte szintén csak méreteiben s ujonan épült házsorainak külső formájában mutatta a világvárosi karaktert. De a Margit-hidtól a Boráros-térig végig sétálhatott az ember a nélkül, hogy az igazán világvárosi üzlet, vagy áruház kirakatai megállították volna. A ki

egy izlesebb ruhadarabot, akár csak egy valamirevaló nyakkendőt is akart vásárolni, hiába tartott szemlét ezekben az ablakokban. A köruti boltoknak igazán nem volt mivel dicsekedniük. Ma a körut sem az többé, a mi ezelőtt csak öt esztendővel is volt: kerítőfala a belső városi részeknek, a melyen túl a belvárosi ember számára a nagy ismeretlen következett. Erős átalakulás változtatja meg ezt a hatalmas utat is életének külsőségeiben, színeiben és jelenségeiben. Boltokat találunk rajta, melyeknek diszkrétén előkelő portálja vetekszik a Belváros legfényesebb üzleteivel s a holmi, melyet kínálnak, nem különben. A kerepesi-uti bazárjelleg, mely eddig többé-kevésbé itt is uralkodott, kizorui külsőbb városrészekbe, vagy meghúzódik a keskenyebb mellékutákban, mint a szegény ember, a ki nem szereti az erősebb világítást, inkább a félhemályt, vagy a sötétséget . . .

A villamos lámpák, melyeket a főváros most a köruton is fölállít, még gyorsítani fogják ezt az átalakulást s a forgalomnak esteli saját ragyogását és eleveenségét viszik majd a most jóformán sötét házsorok közé. Mert az esteli fény úgy szívja magához és úgy táplálja a városok életét, mint a nap melege a természetét . . .